

مبانی انکار حرکت جوهری در اندیشه حکیم ملارجبعلی تبریزی

زینب آزادمقدم^۱، عباس جوارشکیان^۲، سیدمرتضی حسینی شاهرودی^۳

چکیده

ملارجبعلی تبریزی از حکمای مکتب اصفهان و معاصر ملاصدرا، شیرازی است. افکار وی بعنوان مکتبی تقریباً در مقابل تفکر صدرایی، بخوبی روشن‌کننده نقاط قوت و ضعف فلسفه اسلامی است. هدف پژوهش حاضر ریشه‌یابی اندیشه ملارجبعلی تبریزی درباره حرکت جوهری است. از آنجا که وی به اصالت ماهیت و انکار اصالت وجود گرایش دارد، حرکت را بصورت دفعی و کون و فساد میداند و حرکت تدریجی و جوهری را محال می‌پندارد. علاوه بر مسئله فقدان موضوع ثابت و عدم بقای نوع در حرکت جوهری، پایبندی به برخی از مبانی فلسفی نیز موجب شده تا حرکت جوهری بعنوان اصلی فلسفی از نظر فیلسوفانی چون ملارجبعلی تبریزی پذیرفته نشود.

کلیدواژگان: حرکت جوهری، وجود، ماهیت، ماده، صورت، ملاصدرا، ملارجبعلی.

۵۳

تاریخ دریافت: ۹۸/۱۱/۲۶ تاریخ پذیرش: ۹۹/۹/۲۹ نوع مقاله: پژوهشی

مقاله برگرفته از رساله دکتری است.

۱. دانشجوی دکتری فلسفه اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران؛ zeinabazad1390@gmail.com

۲. دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران (نویسنده مسئول)؛ javareskhi@um.ac.ir

۳. استاد گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران؛ shahrudi@um.ac.ir

سال یازدهم، شماره دوم

پاییز ۱۳۹۹

صفحات ۷۸-۵۳